

سؤالات امتحانات داخلی - در شهرستان / ناحیه / منطقه ملایر. خرداد ماه ۱۳۹۸	
سؤالات امتحان درس : علوم و فنون ادبی ۱	پایه / رشته تحصیلی: دهم انسانی
نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۳/۱
نام پدر:	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه ساعت شروع: ۱۰/۳۰
شماره کلاس:	تعداد سؤالات: ۲۷
نام آموزشگاه : دبیرستان شبانه روزی حاج رهبر	تعداد صفحه: ۳
نیاز به پاسخنامه: ندارد	

ردیف	الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	بارم
۱	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید : الف) هر چیزی که ذهن را به یویایی درآورد..... است. ب) در زمان سامانیان عمده ترین مرکز فرهنگی به حساب می آمد. ج) ویژگی اصلی نثر..... به کارگیری سجع است. د)..... در اصطلاح ادبی شیوه ی خاص یک اثر ادبی است.	۱
۲	درستی یا نادرستی عبارات های زیر را مشخص کنید : الف) در نیمه ی قرن پنجم نثر را در حال کمال می یابیم. ب) خواندن دقیق متن نخستین گام در رویارویی با متون است . ج) حذف افعال به قرینه از ویژگی های سبکی دوره ی غزنوی و سلجوقی است . د) قالب عمده ی شعر در سبک خراسانی غزل است.	۱
۳	هر یک از آثار زیر نوشته ی چه کسی است؟ الف) کشف الاسرار ب) کلیله و دمنه	۰/۵
۴	دو مورد از عوامل مهم گسترش زبان و ادبیات فارسی را در سده های پنجم و ششم بنویسید.	۰/۵
۵	در قرن چهارم شعر غنایی با چه شاعرانی استحکام یافت؟	۰/۵
۶	دو مورد از ویژگی های نثر دوره ی سامانی را بنویسید.	۰/۵
۷	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید: الف) اساسی ترین عامل پیدایی شعر..... است. ب)..... ادراکی است که از احساس نظم حاصل می شود . ج)..... کوچکترین واحد آوایی زبان است که به دو دسته ی صامت و..... تقسیم می شود.	۱
۸	واحد وزن در شعر فارسی چیست؟ الف) مصراع ب) بیت	۰/۲۵
۹	علمی که قواعد وزن شعر و طبقه بندی وزن ها را تعیین می کند چه نام دارد؟	۰/۲۵
۱۰	در کدام گزینه "و" صامت است؟ الف) ابرو ب) ویران ج) خورشید د) ماهرو	۰/۲۵
۱۱	کدام گزینه هجای کشیده به حساب نمی آید؟ الف) چون ب) پای ج) درد د) ساز	۰/۲۵

۱،۲۵	با توجه به بیت: "ای پادشه خوبان داد از غم تنهایی دل بی تو به جان آمد وقت است که باز آیی"	۱۲
	موارد خواسته شده را بنویسید:	
۰/۲۵	الف) واژه های قافیه (ب) حروف اصلی (ج) حروف الحاقی (د) قاعده ی قافیه نوع قافیه ی بیت "ای از مکارم تو شده در جهان خبر افکنده از سیاست تو آسمان سپر" را بنویسید.	۱۳
۰/۵	حس و حال حاکم بر فضای بیت زیر را بنویسید:	
	خروشید کای فرخ اسفندیار هموردت آمد بر آرای کار	۱۴
۰/۵	فردوسی	
	واژه ی "غم انگیز" را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه با خط عروضی بنویسید.	
	با حذف همزه : بدون حذف همزه:	۱۵
۱،۵	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و علامت هر هجا را زیر آن قرار دهید:	
	آمدت که بنگرم باز نظر به خود کنم سیر نمی شود نظر بس که لطیف منظری	۱۶
۰/۲۵		
۰/۲۵	ج) زیبایی شناسی (۶نمره)	
	سجع بیشتر در..... به کار می رود. الف) نثر (ب) شعر	۱۷
	موازنه تقابل سجع های است .	
۰/۵		۱۸
	واج آرایبی در کدام یک از ابیات زیر محسوس تر است ؟ چرا ؟	
	الف) خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده را ز سبیل	۱۹
	ب) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است	
۰/۵		
	در بیت زیر در چه واژه هایی آرایه تکرار دیده می شود ؟	
	در دل چگونه یاد تو می میرد یاد تو یاد عشق نخستین است	۲۰
۱		
	در نمونه های زیر نوع سجع را مشخص کنید و بنویسید ارزش موسیقایی کدام مورد بیشتر از بقیه است ؟	۲۱
	الف) الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است ، بی دیدار تو درد و داغ است .	
	ب) طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت .	
	ج) مال از بهر آسایش عمر است ، نه عمر از بهر گرد کردن مال .	
۱		
	در هر یک از ابیات زیر موازنه به کار رفته است یا ترصیع ؟ دلیل خود را بنویسید .	۲۲
	الف) چرخ ارچه رفیع خاک پایت عقل ار چه بزرگ طفل راحت	
	ب) ای منور به تو نجوم جمال ای مقرر به تو رسوم کمال	

۱	<p>در ابیات زیر انواع جناس را مشخص کنید :</p> <p>الف (آسمان صاف و شب آرام / بخت خندان و زمان رام</p> <p>ب (وه چه بیگانه گذشتی ، نه کلامی ، نه سلامی</p> <p>ج (ای مرغ اگر پری به سر کوی آن صنم</p> <p>د (نوبهار است در آن کوش که خوش دل باشی</p> <p>در بیت زیر بین چه کلماتی اشتقاق دیده می شود ؟</p> <p>ز مشرق سرکوی آفتاب طلعت تو اگر طلوع کند طالعم همایون است</p>	۲۳
۰/۵	<p>مشخص کنید در هر یک از نمونه های زیر کدام یک از آرایه های : واج آرایه، سجع ، ترصیع و جناس به کار رفته است ؟</p>	۲۴
۱	<p>الف (در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن</p> <p>ب (هر که گوید کلاغ چون باز است</p> <p>ج (سر ارادت ما و آستان حضرت دوست</p> <p>د (ما برون را ننگریم و قال را</p> <p>من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می رود</p> <p>نشوندش که دیده ها باز است</p> <p>که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست</p> <p>ما درون را بنگریم و حال را</p> <p><u>تحلیل نظم و نثر (۴نمره)</u></p> <p>با توجه به شعر زیر به سوالات پاسخ دهید:</p> <p>به دام افتاد روباهی سحرگاه</p> <p>که گر صیاد بینم هم چنینم</p> <p>پس آن گه مرده کرد او خویشتن را</p> <p>چو صیاد آمد او را مرده پنداشت</p> <p>به روبه بازی اندیشید در راه</p> <p>دهد حالی به گازر پوستینم</p> <p>زبیم جان فرو افکند تن را</p> <p>نمی یارست روبه را کم انگاشت</p>	۲۵
۰/۵		۲۶
۰/۲۵		
۰/۲۵		
۱	<p>الف) حماسی</p> <p>ب) نمایشی</p> <p>ج) تعلیمی</p> <p>د) غنایی</p> <p>د) دو ویژگی زبانی این شعر را با ذکر نمونه بیان کنید .</p> <p>با توجه به نثر زیر که مربوط به سده های پنجم و ششم است به سوالات پاسخ دهید:</p> <p>چنین آورده اند که نصر بن احمد که واسطه ی عقد آل سامان بود و آوج آن خاندان، ایام ملک او بود، و اسباب تمنع و علل ترفع در غایت ساختگی بود؛ خزاین آراسته و لشکر جرار و بندگان فرمانبردار.</p> <p>الف) دو ویژگی سبکی این نوشته را بنویسید.</p> <p>ب) بین چه کلماتی آرایه ی سجع دیده می شود؟</p> <p>ج) این نثر چه نوع نثری است؟ الف) موزون</p> <p>ب) فنی</p>	۲۷
۰/۵		
۰/۵		
۲۰	موفق باشید	کشاورزبان

	موفق باشید.	جمع نمره:

فونت مورد استفاده:

فارسی : B Nazanin سایز ۱۲ BOLD

انگلیسی : Times New Roman سایز ۱۲ BOLD

